Stajyer ve çırak çalıştırmak

Stajyer almak, staj yaptırmak, çırak almak, meslek lisesi stajyeri, mesem öğrencisi çalıştırmak olarak da bilinir.

Nedir?

Okulunun öğretim programı gereği işyerinizde staj ya da mesleki eğitim gören öğrenciyi veya çırağı çalıştırmaktır. Bu öğrenciler normal işçi gibi sigortalanmaz. Primlerini Millî Eğitim Bakanlığı ya da okul öder, üniversite öğrencisinde üniversite öder. Siz sözleşmede yazan ücreti ödersiniz. Çırak, MESEM ve meslek lisesi öğrencisinde bu ücret kanunda yazan en az tutardan düşük olamaz.

Kimler için?

- Meslek lisesi ya da MESEM öğrencisine staj veya işletmede mesleki eğitim yaptıracak işyerleri
- Aday çırak ya da çırak çalıştıracak esnaf ve işletmeler
- Zorunlu stajını yapacak üniversite öğrencisini kabul edecek işverenler
- 10 ya da daha fazla personeli olduğu için öğrenci almak zorunda olan işletmeler

Gerekli belgeler

Staj ya da işletmede mesleki eğitim sözleşmesi	Öğrencinin okulundan ya da üniversitesinden
Öğrencinin kimlik bilgileri ve banka hesap bilgisi	Öğrenciden
Ücret ödeme belgesi (dekont)	Ücreti yatırdığınız bankadan

Adım adım

1. **Öğrencinin durumunu netleştirin**
   Öğrencinin aday çırak, çırak, MESEM öğrencisi, meslek lisesi öğrencisi ya da stajyer olduğunu ve stajın zorunlu olup olmadığını okulundan öğrenin. Ücret ve sigorta kuralları bu gruplara göre değişir.

2 **Okulla sözleşme imzalayın**

Sözleşmeyi işyeri, öğrenci ve okul ya da üniversite birlikte imzalar. Ücret ve ücret artışları bu sözleşmede yazar.

3 **Ücreti en az tutarın altına düşürmeyin**

MESEM ve meslek lisesi öğrencisine, 20 ve üzeri personeli olan işyerinde net asgari ücretin %30'undan, 20'den az personeli olan işyerinde %15'inden az ödenemez. Aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin %30'undan, kalfalık yeterliğini kazanmış 12. sınıf öğrencisine %50'sinden az ödenemez.

4 **Sigorta primini okul öder**

Çırak ve işletmede mesleki eğitim gören öğrenci hastalık sigortasına da girer; stajyer yalnız iş kazası ve meslek hastalığı sigortasına girer. Primi Millî Eğitim Bakanlığı ya da okul, üniversite öğrencisinde üniversite öder.

5 **İşyerinde güvenliği sağlayın**

Primi siz ödemeseniz de işyerindeki bir kusur yüzünden olan iş kazası ve meslek hastalığında sorumluluk sizdedir.

6 **Ücreti her ay ödeyin**

Ücreti öğrencinin banka hesabına yatırın. Kanun kapsamında ödenen bu ücret her türlü vergiden muaftır.

7 **Devlet katkısını kontrol edin**

Ödemeye başlamadan önce katkının o eğitim yılında uygulanıp uygulanmadığını okuldan ya da Resmî Gazete'den öğrenin. Katkı yoksa sözleşmedeki ücretin tamamını siz ödersiniz.

8 **Kayıtları saklayın**

Sözleşmeyi, devam çizelgesini ve dekontları muhasebe kayıtlarınızla birlikte saklayın. Ödemenin nasıl kaydedileceğini mali müşavirinizle netleştirin.

Bilmeniz gerekenler

- 10 ya da daha fazla personel çalıştıran işletmeler, personel sayısının en az %5'i kadar öğrenciye mesleki eğitim ya da staj yaptırmak zorundadır.
- Devlet katkısı en son 5 Ocak 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 5063 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile uzatıldı. Bu uzatma 2021-2022 eğitim yılından başlayarak 5 eğitim yılını, yani 2025-2026 eğitim yılının sonuna kadarki dönemi kapsıyordu. Cumhurbaşkanı süreyi yeniden uzatabilir. Yeni bir karar yayımlanmazsa katkı ödenmez, ama ücreti ödeme yükümlülüğünüz devam eder.

- Katkı uygulandığında MESEM öğrencisi için ödenen en az ücretin tamamı karşılanıyordu. Diğer öğrencilerde bu oran, 20'den az personeli olan işletmede üçte iki, 20 ve üzeri personeli olanda üçte birdi. Kamu kurumlarına katkı ödenmez.
- Üniversite öğrencisinin öğretim programına göre zorunlu olmayan stajı devlet katkısı kapsamında değildir. Gönüllü stajyer alacaksanız sigorta ve ücret durumunu önceden mali müşavirinizle netleştirin.

Sık sorulanlar

Stajyerin SGK primini ben mi öderim?
Hayır. Meslek lisesi öğrencisinin, MESEM öğrencisinin ve çırağın primini Millî Eğitim Bakanlığı ya da okul, üniversite öğrencisinin primini üniversite öder. Ama işyerindeki bir kusur yüzünden olan iş kazasında sorumluluk sizdedir.

Stajyere ücret ödemek zorunlu mu?
Çırak, MESEM ve meslek lisesi öğrencisine ödenen ücret kanunda yazan en az tutardan düşük olamaz. Ücret ve artışları her durumda okulla yapılan sözleşmede yazar.

Devlet katkısı bu yıl da var mı?
Son uzatma 2025-2026 eğitim yılının sonuna kadarki dönemi kapsıyordu. Cumhurbaşkanı süreyi yeniden uzatabilir; yeni bir karar olup olmadığını okuldan ya da Resmî Gazete'den kontrol edin.

Dayanak: 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu md. 18 (işletmelerde mesleki eğitim yükümlülüğü) · 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu md. 25 (ücret, sosyal güvenlik, işverenin kusur sorumluluğu, vergi muafiyeti) · 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu geçici md. 12 (devlet katkısı ve Cumhurbaşkanının uzatma yetkisi) · 5510 sayılı Kanun md. 5/b ve md. 87 (öğrencilerin sigortası ve primi ödemekle yükümlü olan) · 5063 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı (Resmî Gazete, 5 Ocak 2022). Bu rehber genel bilgilendirme amaçlıdır; kendi durumunuz için bize danışın.